

בג"ץ 6624/12 - עדנאן אבו עדואן ואח' נ' מדינת ישראל משרד הפנים ואח'

בג"ץ 6624/12 - עדנאן אבו עדואן ואח' נ' מדינת ישראל משרד הפנים ואח'עליון
בג"ץ 6624/12
עדנאן אבו עדואן ואח'

נגד

1. מדינת ישראל משרד הפנים

2. גורמי בטחון

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

[05.02.2013]

כבוד השופט ח' מלצר

כבוד השופט נ' הנדל

כבוד השופט א' שהם

עתירה למתן צו על תנאי וצו ביניים

בשם העותר:

עו"ד אבי אזולאי

בשם המשיבים:

עו"ד עומרי אפשטיין

פסק-דין

השופט נ' הנדל:

1. מונחת לפנינו עתירה למתן צו על תנאי וצו ביניים, אשר יורה למשיבים לבוא וליתן טעם מדוע לא תנתן לבעלה של עותרת 1 (להלן: "העותרת") ואביהם של שבעת ילדיהם המשותפים (עותרים 2-8) אשרת שהייה ארעית בישראל מסוג א/5. העותרת ושבעת הילדים הינם כולם אזרחי המדינה.

2. בעברו היה בעלה של העותרת, פתחי איברהים עודה דברי (להלן: "דברי"), תושב רצועת עזה. במהלך שנות ה-90, הגיש דברי 4 עתירות שעניינן בקשתו להשתקע בישראל ולהעניק לו הגנה. עתירות אלה נדחו או נמחקו מטעמים שונים, בהם גם חשד לפעילות פלילית בגוונים שונים - לרבות על רקע בטחוני. בשנת 1999 הגישה העותרת בקשה לאיחוד משפחות, אשר נדחתה בשלהי שנת 2000. תכתובות שניהלו הצדדים במהלך העשור הקודם לא שינו את תמונת הבקשה. ביום 6.3.2008, בעקבות הסכמה דיונית אליה הגיעו הצדדים, הגיש דברי בקשה לקבלת מעמד בישראל מטעמים הומניטאריים מיוחדים, לפי סעיף 1א3 לחוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-2003. על אף קיומו של טעם הומניטארי מיוחד - עזרה בטיפול בבתו החולה של דברי - החליטה הוועדה המקצועית לדחות את בקשתו, נוכח התנגדות המשטרה וגורמי הבטחון. עמדה זו אומצה על ידי שר הפנים. עתירה שהגיש דברי בגין החלטה זו נדחתה, ובשל כך הגיש עתירה לבית משפט זה, המופנית נגד ההחלטה לדחות את בקשתו לקבלת מעמד בישראל (בג"ץ 4692/10).
- לאחר שנערך דיון ביום 17.5.2012, חזר בו דברי מעתירתו, בהתאם להמלצת בית המשפט שעיין בחומר החסוי בעניינו. כן הורה בית משפט זה כי על המשיבים "לבוא בדברים עם גורמי הפרקליטות והמשטרה, על מנת לנסות לגבש חומר חקירה ולבחון אפשרות הגשת כתב אישום נגד העותר שהמעשים המיוחסים לו הם קשים ביותר". כתב אישום כאמור לא הוגש, אולם בהליכים שננקטו לאחר ההחלטה מיום 17.5.2012, נקבע כי "אי הגשת כתב אישום נגד העותר אינה מקימה לו עילה או זכות להמשיך ולשהות בישראל...".
3. בעתירה דנא, שהוגשה כאמור על ידי אשתו של דברי וילדיו, מתבקש בית משפט זה לבחון שוב את החלטת שר הפנים לדחות את בקשתו של דברי למתן מעמד במדינה. לגישת העותרים, נוכח היעדר ראיות המגיעות לכדי הגשת כתב אישום נגד דברי, הטענה לפיה מסכן הוא את בטחון המדינה התאינה, ויש לבחון את עניינו לגופו. עמדת המדינה היא כי דין העתירה להידחות על הסף בשל קיומו של מעשה בית דין. לגישתה, החלטת שר הפנים לדחות את בקשת דברי ליתן לו מעמד בשל טעמים הומניטאריים מיוחדים נדחתה כבר בהחלטה מיום 17.5.2012 לאחר שהעותר חזר בו מעתירתו בהמלצת בית המשפט.
4. המפתח להכרעה בעתירה זו מצוי בעמוד 2 לעתירה לפיה: "העותרים עומדים בפני שוקת שבורה. מחד גיסא, עתירתו של האב בבג"ץ 4692/10 נדחתה. מאידך גיסא, טענתו של העותר באותה עתירה כי אינו מהווה סיכון בטחוני או ציבורי לא נבחנה כלל. במצב עניינים זה אין בידי העותרים כל דרך להביא את עניינו של אביהם אלא בדרך של עתירה לסעד מן הצדק". נדמה כי אין זה המצב לאשורו. ככל שלא ארע כל שינוי נסיבות מהותי מעת סיום ההליך בבג"ץ 4692/10, הרי שכטענת המדינה - הנושא הוכרע, קיים לגביו מעשה בית דין ואין מקום להידרש לו שנית (וראו למשל: בג"ץ 3436/07 סעיד נ' שר הפנים (11.6.2007); בג"ץ 7659/10 פלוני נ' משרד הביטחון - שירות הביטחון הכללי (14.3.2011)). זאת, אף אם העותרים בעתירה דנא לא היו חלק פורמאלי מעתירתו של דברי, שכן אין זה ראוי כי מחלוקת משפטית זהה תידון פעם אחר פעם רק בשל חילופי גברא ברמת העותר. כפי שנקבע בע"א 2360/99 בחר נ' דיור בנין ופיתוח בע"מ, פ"ד נה(4) 18: "כידוע, הכלל השתק עילה קובע כי בית-משפט לא יזקק לתביעה נוספת בין בעלי-דין או חליפיהם מקום שתביעה קודמת בין אותם בעלי-הדין, המבוססת על אותה עילה, נדונה לגופה והוכרעה על-ידי בית-משפט מוסמך... הלכה זו תחול גם מקום שאין מדובר במי שהיה שותף להליך הראשון, אך הוא בעל זיקת עניין (privity of interest) לדיון הקודם או שהינו חליפו של מי שהיה בעל-דין".
- ואולם, אם אכן, כפי טענת העותרים, אירע שינוי בנסיבותיו של המקרה, מן הראוי שהעניין יובא על ידי דברי עצמו, ולא על ידי משפחתו. לצד זאת יצוין, כי על פני הדברים אין העתירה מגלה שינוי נסיבות כאמור, על כל המשתמע מכך.
5. העתירה נדחתה. על אף שיתכן והיה מקום ליתן צו להוצאות, החלטנו להימנע מכך בנסיבות העניין. ניתן היום, כ"ה בשבט התשע"ג (5.2.2013).